

at træffe ny Bestemmelse. Men det udtrykkelig udtalte Program for denne Institution bliver staaende, og jeg tvivler da ikke om, at det i det væsentlige vil blive fulgt, saa at Hensigten med Fondens Ærettelse i Virkeligheden vil blive fyldestgjort, uanset om den nævnte Bestemmelse findes i Loven eller ej. Det ærede Medlem ankede over, at Regeringen — og det var vel ikke alene denne Regering, men ogsaa tidligere Regeringer — har været planløs i Henseende til de Laan, som ere blevne bevilgede enten paa Finansloven eller ved særlige Love. Det skal jeg ikke optage en Diskussion med det ærede Medlem om. Men saa meget mere synes det mig at ville være uheldigt, om man vilde blive ved med en saadan Planløshed. Og at der netop ad den Vej, der her er anvist, vil komme mere System, mere Plan i Statens Udlaan end hidtil, synes jeg vanskelig vil kunne benægtes. — I noget lignende Retning gik de Indvendinger, som fremførtes mod Lovforslaget af det ærede 11te kongevalgte Medlem (Estrup). Han betegnede dette som at vende tilbage til det tidligere anvendte Skuffesystem, hvis Mangel navnlig skulde være den, at man taber Oversigten over de finansielle Dispositioner i det hele. Men dog erkendte det ærede Medlem, at der vilde kunne være rimelig Grund for en saadan Ordning, saafremt man derigennem virkelig kunde opnaa at sætte og overholde en Begrænsning for visse bestemte Udgifter. Han frygtede imidlertid for, at ved at Kravene henvises til en Kasse, hvor man kan gaa hen og faa dem dækkede, vilde de snarere blive mere paatrængende. Hvis det ærede Medlem havde Ret, vilde jeg ganske vist fraraade at vedtage Forslaget. Men min Opfattelse er den, at det modsatte vil blive Tilfældet, Thi Statskassen er jo dog til sidst større end Laanefonden, og hvis vi ville inddrage 11 Mill. Kr. fra Livsforsikringsanstalten og dermed forøge Kassebeholdningen, skulde jeg være tilbøjelig til at tro, at Kravene om Anvendelse af de betydelige Midler, som saaledes vilde ligge til Disposition i Statskassen, vilde blive meget stærkere, og det ikke blot Krav om Laan, men ogsaa om mange andre Udgifter. Naar vi derimod lægge disse Penge hen for sig, med den udtrykkelig udtalte Hensigt, at de skulle række til Fyldestgørelse af dette bestemte Formaal gennem en længere Aarrække, staar det for mig som utvivlsomt, at der vil være skabt bedre Betingelser for at holde Maade med Laanene, end naar Kravene kunne rettes mod Statskassen i Alminde-

lighed. — Naar det ærede 11te kongevalgte Medlem (Estrup) tillige fremdrog en Bemærkning, som forleden ved Behandlingen af Lovforslaget om Jordlodderne var falden fra min Kollega Landbrugsministeren angaaende Nødvendigheden for Staten af eventuelt at optage Laan, hvis Pengene ikke kunne tilvejebringes paa den Maade, som i Lovforslaget er forudsat, finder jeg det rigtigt at erindre om, at Forholdet er dette, at i den nugældende Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere er der givet udtrykkelig Anvisning paa, at Pengene skulde tilvejebringes gennem Statslaan. Der er i den nugældende Lov af 1899 givet Finansministeren Bemyndigelse til at udstede og afhænde Statsobligationer for det til Udlaanene svarende Beløb. Jeg skal ikke opholde mig ved, at denne Form for Bemyndigelse til at optage Statslaan, som gives Finansministeren lejlighedsvis, saa i en, saa i en anden Lov, anser jeg for at være i høj Grad uheldig. Det er umuligt paa den Maade at opnaa Laan paa gunstige Vilkaar, og tilmed bliver Oversigten over og Kontrollen med de Bemyndigelser, Finansministeren har til at optage Laan, i høj Grad uklar og udvisket. Men jeg maa betone, at de Veje til at skaffe de fornødne Penge til Jordlodder for Landarbejdere, som ere anviste i det nu foreliggende Lovforslag, medføre netop en Indskrænkning i Adgangen til at dække dem ved Statslaan. Det var Meningen i det oprindelige Lovforslag, at Halvdelen af en aarlig Laanesum paa $2\frac{1}{2}$ Million, altsaa $1\frac{1}{4}$ Million, skulde udredes af Laanefonden. Der vilde da i alt Fald kun blive $1\frac{1}{4}$ Million tilbage til muligvis at dække ved Statslaan. Efter den senere foretagne Ændring, hvorved den aarlige Udlaanssum blev forøget til 3 Mill. Kr., skulde $\frac{2}{5}$ deraf, altsaa 1,200,000 Kr., udredes af Laanefonden. Disse Summer ville altsaa i hvert Fald ikke gaa direkte ud af Statskassen, og hvis det skulde blive nødvendigt ved Statslaan at dække Resten af Udgiften, vil der under alle Omstændigheder være mindre at laane end efter den Ordning, som blev vedtagen i 1899. — Jeg maatte maaske endnu tilføje den Bemærkning med Hensyn til dette specielle Punkt, at naar det er foreslaaet, at den Del af Udgifterne til Jordlodder, som ikke kan afholdes af Statslaanefonden, eventuelt skal kunne skaffes til Veje gennem et Arrangement med en eller flere Kreditforeninger, vil man ganske vist kunne sige, at dette kun bliver en anden Form, hvorunder Sta-